

lægges af tv og video. Alt dette indebærer, at børnenes og de unges kontakt med voksne ikke er tilstrækkelig. Det stiller folkeskolen over for nye udfordringer.

Lærerne skal ikke overtage forældrenes rolle. Lærernes daglige samvær med eleverne giver imidlertid børnene mulighed for en øget voksenkontakt. Derfor må der afsættes den nødvendige tid hertil, især til klasselæreren, som spiller en central rolle i den forbindelse. Indsatsen må i særlig grad tage sigte på at hjælpe de elever, der i dag føler sig tilsidesat og overflødige, og som derfor ofte skaber vanskeligheder for sig selv, skolen og det omgivende samfund.

d. Samfundet bliver mere og mere kompliceret, og hvis borgerne ikke blot skal være passive tilskuere, men aktive deltagere i en demokratisk proces, må de være godt udrustet allerede fra folkeskolen. Derfor er det paradoksalt, at den samlede undervisningstid er blevet kraftigt beskåret i de sidste årtier. Nu er tiden inde til at erkende, at dette var en gal udvikling. Undervisningstiden må gradvis forøges. Faget dansk, hvis timetal i dag næsten er halveret i forhold til tidligere, bør have første prioritet.

e. Det bør forsøges at give forældrene større indflydelse på og derved også større medansvar for, hvad der sker på deres barns skole. Også eleverne må i højere grad inddrages i beslutningerne om skolens dagligdag.

Allerede i folkeskolens formålsparagraf – oplæres i demokrati, men med den form og det indhold, skolen har i dag, virker det ofte som en illusion. Først når eleverne mere frit vælger de aktiviteter, de vil beskæftige sig med, vil de føle sig medansvarlige for den undervisning, de deltager i.

Nogle vil nok være nervøse for, om eleverne vil foretage mindre hensigtsmæssige valg. Selv om det af og til skulle være tilfældet, er spørgsmålet, om det ikke er den eneste måde, hvorved vi får alle eleverne motiveret til at lære.

Alle disse problemer – folkeskolens problemer i øvrigt – løses ikke ved dette forslag alene, men forslaget kunne være et meget vigtigt skridt mod en skole, som kan fungere hensigtsmæssigt ved indgangen til år 2000.

Således er der behov for samlede, helhedsprægede beslutninger om folkeskolen i forlængelse af de enkeltændringer, der er gennemført i de senere år.

Det forudsætter imidlertid, at der tilvejebringes et bredere beslutningsgrundlag for, hvordan ideerne om fremtidens skole kan virkeliggøres. Eller

med andre ord, hvilke af ideerne der kan bære i praksis, og hvilke der ikke kan.

Derfor må der på landsplan gennemføres et omfattende udviklingsarbejde. Erfaringerne herfra skal være udgangspunktet for en mere gennemgribende ændring af folkeskoleloven. Et grundlag, de enkelte folkeskoler skal have mulighed for at være med til at udforme gennem deres deltagelse i udviklingsarbejdet lokalt.

Alt i alt forener forslaget til folketingsbeslutning 3 fordringer:

- A. Bedre udviklingsmuligheder for folkeskolen gennem større frihed til den enkelte skole med hensyn til, hvad bevillingerne anvendes til, og herudover tilvejebringelse af øgede midler til udviklingsarbejdet inden for folkeskoleområdet.
- B. Åbning af folkeskolen over for det omkringliggende lokalsamfund.
- C. Særlig indsats for de vanskeligt stillede børn og unge.

Bemærkninger til de enkelte punkter

ad 1

Ideen om at gøre skolen til ét blandt flere kulturcentre i lokalsamfundet fremmes og afprøves.

Skoler benyttes i dag af et stort antal foreninger, klubber m.v., ligesom der foregår megen folkeoplysning og voksenundervisning.

Men der er stort set ingen aktiviteter, hvor børn, forældre og bedsteforældre kan deltage sammen. Det er denne mulighed for fællesaktiviteter for alle, der skal lægges vægt på.

Det frivillige børne- og ungdomsarbejde har igennem lange traditioner og nutidige aktiviteter etableret et frivilligt tilbud til børn og unge i lokalsamfundet, som det er værdifuldt at bevare, og det bør derfor sikres, at etableringen af skolen som et af flere aktivitetscentre i lokalområdet sker i et samvirke med det eksisterende udbud af fritidstilbud.

Der skal skabes økonomisk og organisatorisk mulighed for, at skolerne kan fremstå for lokalsamfundets borgere som et sted, hvor rammerne er til stede for at iværksætte aktiviteter, alle kan deltage i.

Kulturcentertanken bygger på en idé om, at folk kan selv. Der er altså ikke tale om et færdigpakket, organiseret tilbud, hvor skolens elever og lokalbefolkningen henvises til at være forbrugere.

Det skal være borgerne selv, der udnytter og udfylder rammerne på baggrund af egne ønsker.